

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

17 ianuarie 2019*

„Trimitere preliminară – Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive luate având în vedere situația din Libia – Lanț de contracte încheiate în scopul emiterii unei garanții bancare în beneficiul unei entități incluse într-o listă de înghețare de fonduri – Plata unor cheltuieli în temeiul unor contracte de contragaranție – Regulamentul (UE) nr. 204/2011 – Articolul 5 – Noțiunea «fonduri puse la dispoziția unei entități incluse pe lista din anexa III la Regulamentul nr. 204/2011» – Articolul 12 alineatul (1) litera (c) – Noțiunea «cerere în temeiul unei garanții» – Noțiunea «persoană sau entitate care acționează în numele uneia dintre persoanele menționate la litera (a) sau (b)»”

În cauza C-168/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Kúria (Curtea Supremă, Ungaria), prin decizia din 23 martie 2017, primită de Curte la 3 aprilie 2017, în procedura

SH

împotriva

TG,

cu participarea:

UF,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Vilaras (raportor), președintele Camerei a patra, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a treia, și domnii J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan și D. Šváby, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: domnul R. Schiano, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 23 aprilie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru SH, de J. Burai-Kovács și de G. Stanka, ügyvédek, și de Á. Mohay, jogi iroda vezetője;
- pentru TG, de B. Kutasi și de Á. Szenczy, ügyvédek, și de E. Rosenfeld, avocat;

* Limba de procedură: maghiara.

- pentru UF, de Z. Völgyesiné Hontvári și de A. Szerencsés, ügyvédek;
- pentru guvernul maghiar, de G. Koós și de Z. Fehér, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de D. Klebs, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Europeană, de L. Havas și de E. Paasivirta, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 octombrie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea, în primul rând, a articolului 5, a articolului 9 și a articolului 12 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 204/2011 al Consiliului din 2 martie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia (JO 2011, L 58, p. 1), în al doilea rând, a articolului 12 alineatul (1) din acest regulament, în versiunea care rezultă din Regulamentul (UE) nr. 45/2014 al Consiliului din 20 ianuarie 2014 (JO 2014, L 16, p. 1), și, în al treilea rând, a articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/44 al Consiliului din 18 ianuarie 2016 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 204/2011 (JO 2016, L 12, p. 1).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între două bănci maghiare, SH și TG, cu care este sesizată Kúria (Curtea Supremă, Ungaria), având ca obiect plata de SH către TG, pe de o parte, a unor cheltuieli de garantare angajate în cadrul unei garanții bancare acordate de o bancă libiană, și anume Sahara Bank, unui constructor libian, Lybian Housing and Infrastructure Board (Consiliul libian pentru locuințe și infrastructură, denumit în continuare „HIB”), și, pe de altă parte, a unor cheltuieli rezultate din contragaranția acordată de TG societății Sahara Bank.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Având în vedere încălcările grave și sistematice ale drepturilor omului comise în Libia, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a adoptat la 26 februarie 2011, în temeiul articolului 41 din capitolul VII din Carta Organizației Națiunilor Unite, Rezoluția 1970 (2011), care instituie măsuri restrictive împotriva acestui stat.
- 4 Potrivit punctelor 17 și 21 din această rezoluție, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite:

„17. *Decide* că toate statele membre trebuie să înghețe imediat toate fondurile, alte active financiare și resurse economice care se află pe teritoriul lor care sunt în posesia sau sub controlul direct sau indirect al persoanelor sau entităților desemnate în anexa II la prezenta rezoluție sau desemnate de Comitetul instituit în temeiul punctului 24 de mai jos, sau de orice persoană sau entitate care acționează în numele sau la instrucțiunile acestora, sau entități deținute sau controlate de acestea, și *decide, de asemenea*, că toate statele membre trebuie să se asigure că resortisanții lor sau alte persoane sau

entități aflate pe teritoriul lor nu pun la dispoziția persoanelor sau entităților desemnate în anexa II la prezenta rezoluție sau persoanelor desemnate de Comitet fonduri, active financiare sau resurse economice;

[...]

21. *Decide* că măsurile prevăzute la punctul 17 de mai sus nu împiedică o persoană sau o entitate desemnată să efectueze o plată datorată în temeiul unui contract semnat înainte de introducerea în listă a unei astfel de persoane sau entități, cu condiția ca statul membru relevant să fi determinat faptul că plata nu este primită în mod direct sau indirect de către o persoană sau entitate menționată la punctul 17 și după notificarea comitetului de către statul membru relevant, după caz, cu privire la intenția de a primi o astfel de plată sau de a autoriza deblocarea unor fonduri, a unor active financiare sau a unor resurse economice în acest scop, cu zece zile înainte de o astfel de autorizare.”

Dreptul Uniunii

Decizia 2011/137/PESC

5 Pentru a pune în aplicare Rezoluția 1970 (2011), Consiliul Uniunii Europene a adoptat Decizia 2011/137/PESC din 28 februarie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia (JO 2011, L 58, p. 53).

6 Articolul 6 alineatele (1) și (2) din această decizie prevede:

„(1) Toate fondurile, alte active financiare și resurse economice care, în mod direct sau indirect, se află în proprietatea sau sunt controlate de:

(a) persoanele și entitățile enumerate în anexa II la [Rezoluția] 1970 (2011), precum și celelalte persoane și entități desemnate de Consiliul de Securitate sau de către comitet în conformitate cu punctul 22 din [Rezoluția] 1970 (2011), sau de persoane sau entități care acționează în numele sau la ordinul acestora sau de entități deținute sau controlate de către acestea, după cum se prevede în anexa III;

(b) persoanele și entitățile care nu intră sub incidența anexei III implicate sau complice la ordonarea, controlarea sau conducerea în alt mod a săvârșirii de încălcări grave ale drepturilor omului împotriva populației din Libia, inclusiv prin implicarea sau complicitatea la planificarea, comandarea, ordonarea sau conducerea de atacuri, cu încălcarea dreptului internațional, inclusiv de bombardamente aeriene, împotriva populației și a instalațiilor civile sau persoane sau entități care acționează în numele sau la ordinul acestora, astfel cum se prevede în anexa IV;

(2) Niciun fond și nici alte active financiare sau resurse economice nu se pun la dispoziția persoanelor fizice sau juridice sau a entităților menționate la alineatul (1) sau în beneficiul acestora, în mod direct sau indirect.”

7 Potrivit articolului 7 din decizia menționată:

„Nu se va da curs niciunei cereri, inclusiv cererilor de despăgubire sau oricăror alte cereri de aceeași natură, cum ar fi cererile de compensare sau cererile de chemare în garanție, în legătură cu orice contract sau tranzacție a cărei desfășurare a fost afectată, în mod direct sau indirect, integral sau parțial, de măsurile luate în temeiul [Rezoluției] 1970 (2011), inclusiv de măsurile luate de Uniune sau de orice stat membru în conformitate cu deciziile relevante ale Consiliului de Securitate sau măsurile prevăzute de prezenta decizie, necesare pentru punerea în aplicare a deciziilor sau în legătură cu

aceasta, din partea persoanelor sau entităților desemnate în anexele I, II, III sau IV sau a oricărei alte persoane sau entități din Libia, inclusiv din partea Guvernului Libiei, sau a oricărei persoane sau entități care prezintă o cerere prin intermediul sau în beneficiul unei astfel de persoane sau entități.”

Regulamentul nr. 204/2011

8 În temeiul Deciziei 2011/137, Consiliul a adoptat Regulamentul nr. 204/2011, intrat în vigoare la 3 martie 2011.

9 Potrivit considerentelor (1) și (2) ale acestui regulament:

„(1) În conformitate cu Rezoluția 1970 (2011) [...], Decizia 2011/137 [...] prevede un embargo asupra armelor, o interdicție a exporturilor de echipamente utilizate în scopuri de reprimare internă, precum și restricții privind admisia și înghețarea fondurilor și a resurselor economice ale persoanelor și entităților implicate în încălcări grave ale drepturilor omului împotriva populației din Libia, inclusiv prin participarea lor la atacuri, cu încălcarea dreptului internațional, împotriva populației și facilităților civile. Aceste persoane fizice sau juridice și entități sunt incluse pe lista din anexele la decizie.

(2) Unele dintre aceste măsuri intră în domeniul de aplicare al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și este necesară o reglementare la nivelul Uniunii pentru punerea lor în aplicare, în special pentru a se asigura aplicarea uniformă a acestora de către operatorii economici din toate statele membre.”

10 Articolul 1 din regulamentul menționat prevede:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) «fonduri» înseamnă activele financiare și beneficiile de orice natură, inclusiv, dar nu exclusiv:

[...]

(v) credite, drepturi compensatorii, garanții, garanții de bună executare sau alte angajamente financiare;

(vi) scrisori de credit, conosamente, contracte de vânzare;

[...]

(b) «înghețarea fondurilor» înseamnă o acțiune menită să împiedice orice circulație, transfer, modificare, utilizare, accesare sau tranzacționare a fondurilor, în orice mod, care ar avea ca rezultat orice modificare a volumului, a valorii, a localizării, a proprietății, a posesiei, a naturii ori a destinației acestora sau orice altă modificare care ar permite utilizarea fondurilor, inclusiv gestionarea portofoliilor;

(c) «resurse economice» înseamnă activele de orice fel, corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii;

(d) «înghețarea resurselor economice» înseamnă o acțiune menită să împiedice utilizarea acestora pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii în orice mod, inclusiv, dar nu exclusiv, vânzarea, închirierea sau ipotecarea acestora;

[...]”

11 Articolul 5 din același regulament are următorul cuprins:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori posesia sau sunt controlate de persoanele fizice sau juridice, entitățile și organismele incluse pe listele din anexele II și III.

(2) Se interzice punerea la dispoziția persoanelor fizice sau juridice, a entităților sau a organismelor incluse pe listele din anexele II și III, direct sau indirect, precum și utilizarea în beneficiul acestora, a oricăror fonduri sau resurse economice.

(3) Este interzisă participarea voluntară și deliberată la activități care au drept scop ori efect direct sau indirect eludarea măsurilor menționate la alineatele (1) și (2).”

12 Potrivit articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 204/2011:

„Articolul 5 alineatul (2) nu se aplică sumelor suplimentare vărsate în conturile înghețate reprezentând:

[...]

(b) plățile datorate în baza unor contracte, acorduri sau obligații care au fost încheiate sau care au survenit înainte de data la care persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul menționate la articolul 5 au fost identificate de Comitetul de sancțiuni, Consiliul de Securitate sau de Consiliu,

cu condiția ca aceste [...] plăți să fie înghețate în conformitate cu articolul 5 alineatul (1).”

13 Articolul 12 din acest regulament prevede:

„Nu se va da curs niciunei cereri, inclusiv cererilor de despăgubire sau oricăror alte cereri de aceeași natură, cum ar fi cererile de compensare sau cererile de chemare în garanție, în legătură cu orice contract sau tranzacție a cărei desfășurare a fost afectată, în mod direct sau indirect, integral sau parțial, de măsurile luate în temeiul [Rezoluției] 1970 (2011), inclusiv de măsurile luate de Uniune sau de orice stat membru în conformitate cu deciziile relevante ale Consiliului de Securitate sau măsurile prevăzute de prezentul regulament, necesare pentru punerea în aplicare a deciziilor sau în legătură cu aceasta, din partea Guvernului Libiei, sau a oricărei persoane sau entități care prezintă o cerere prin intermediul sau în beneficiul acestuia.”

Regulamentul nr. 45/2014

14 Articolul 1 din Regulamentul nr. 45/2014 a modificat articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011 în următorii termeni:

„(1) Nu se dă curs niciunei cereri în legătură cu orice contract sau tranzacție a cărei executare a fost afectată, direct sau indirect, în totalitate sau parțial, de măsurile impuse de prezentul regulament, inclusiv cererilor de despăgubire sau oricăror alte cereri de acest tip, cum ar fi cererea de compensare sau cererea în temeiul unei garanții, în special cereri de prelungire sau de plată a unei obligațiuni, a unei garanții sau a unei despăgubiri, în special a unei garanții financiare sau a unei despăgubiri financiare, indiferent de forma acesteia, dacă sunt prezentate de:

(a) persoanele, entitățile sau organismele desemnate, enumerate în anexa II sau III;

(b) orice altă persoană, entitate sau organism libian, inclusiv guvernul libian;

(c) orice persoană, entitate sau organism care acționează prin intermediul sau în numele uneia dintre persoanele, entitățile sau organismele menționate la litera (a) sau (b).

[...]”

15 Modificarea adusă articolului 12 din Regulamentul nr. 204/2011 a intrat în vigoare la 22 ianuarie 2014.

Regulamentul 2016/44

16 Potrivit articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul 2016/44, intrat în vigoare la 20 ianuarie 2016:

„Nu se dă curs niciunor cereri în legătură cu orice contract sau tranzacție a cărei execuție a fost afectată, în mod direct sau indirect, în totalitate sau parțial, de măsurile impuse în temeiul prezentului regulament, inclusiv cererilor de despăgubire sau oricăror alte cereri de acest tip, cum ar fi o cerere de compensare sau o cerere în temeiul unei garanții, în special o cerere de prelungire sau de plată a unei obligațiuni, a unei garanții ori a unei despăgubiri, în special a unei garanții financiare sau a unei despăgubiri financiare, indiferent de forma acesteia, dacă sunt prezentate de:

- (a) persoanele, entitățile sau organismele desemnate, incluse pe lista din anexa II sau din anexa III;
- (b) orice altă persoană, entitate sau organism libian, inclusiv guvernul libian;
- (c) orice persoană, entitate sau organism care acționează prin intermediul sau în numele uneia dintre persoanele, entitățile sau organismele menționate la litera (a) sau la litera (b).”

Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare

- 17 La 7 iulie 2009, HIB și UF, o întreprindere maghiară de construcții, au încheiat un contract privind realizarea de către aceasta din urmă a unor infrastructuri publice în regiunea Zawya (Libia). HIB a solicitat ca UF să constituie garanții bancare, care trebuiau să fie furnizate de o bancă libiană, pentru a garanta, pe de o parte, executarea obligațiilor sale în schimbul avansului primit (garanție de restituire a avansului) și, pe de altă parte, realizarea lucrărilor de construcție (garanție de bună execuție).
- 18 Sahara Bank a acceptat să furnizeze garanțiile solicitate de HIB, însă a pretins ca UF să îi furnizeze o contragaranție care trebuia să fie acordată de o bancă maghiară.
- 19 La 16 octombrie 2009, UF și o bancă maghiară, SH, au încheiat un contract de contragaranție de restituire a avansului și un contract de contragaranție de bună execuție prin care SH se angaja să emită contragaranții în beneficiul altei bănci maghiare, TG, care fusese mandatată de SH să ofere Sahara Bank contragaranția și acreditivul documentar pe care aceasta îl solicita. În consecință, la 20 noiembrie și la 16 decembrie 2009, SH a emis în favoarea TG o contragaranție de restituire a avansului pentru o sumă de 69 499 610 dinari libieni (LYD) (aproximativ 49 251 000 de euro), cu scadența la 14 septembrie 2013, și, respectiv, o contragaranție de bună execuție pentru o sumă de 9 266 615 LYD (aproximativ 6 567 000 de euro), cu scadența la 15 iulie 2014.
- 20 La 24 noiembrie și la 17 decembrie 2009, TG a emis în favoarea Sahara Bank o contragaranție de restituire a avansului, cu scadența la 30 august 2013, și, respectiv, o scrisoare de credit irevocabilă, cu scadența la 30 iunie 2014, Sahara Bank emițând atunci garanțiile bancare solicitate de HIB.

- 21 În schimbul serviciului prestat de TG pentru emiterea acestor garanții, SH s-a angajat să îi plătească, trimestrial și anticipat, o remunerație de 1,30 % pe an și să îi ramburseze cheltuielile și costurile efectuate de Sahara Bank, precum și costurile sale de finanțare și dobânzile de întârziere eventual aplicabile.
- 22 Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 233/2011 al Consiliului din 10 martie 2011 privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 (JO 2011, L 64, p. 13) a adăugat numele HIB pe lista care figurează în anexa III la acest din urmă regulament, cu începere de la 11 martie 2011.
- 23 Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 272/2011 al Consiliului din 21 martie 2011 privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 (JO 2011, L 76, p. 32) a adăugat numele Sahara Bank pe lista care figurează în anexa III la acest din urmă regulament, cu începere de la 22 martie 2011. Acest nume a fost eliminat de pe lista menționată la 2 septembrie 2011 în temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 872/2011 al Consiliului din 1 septembrie 2011 privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 (JO 2011, L 227, p. 3).
- 24 De la 2 septembrie 2011 până la 16 iulie 2013, TG a plătit Sahara Bank cheltuielile datorate în temeiul contractului de contragaranție încheiat cu aceasta din urmă.
- 25 La 29 noiembrie 2012, Sahara Bank a încercat, la cererea HIB, să valorifice contragaranția de restituire a avansului emisă de TG. Aceasta a refuzat însă să dea curs cererii, invocând nelegalitatea ei. În această privință, prin ordonanța definitivă din 22 aprilie 2013, Fővárosi Ítéltábla (Curtea Regională de Apel din Budapesta-Capitală, Ungaria) a interzis o asemenea plată atât timp cât numele HIB era inclus în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011.
- 26 La 20 decembrie 2012, SH și TG au semnat un memorandum de acord, prin care constatau că nu s-ar putea da curs niciunei cereri de plată a garanției de restituire a avansului atât timp cât HIB face obiectul unor măsuri restrictive. SH a indicat în memorandum intenția sa de a nu plăti cheltuielile aferente contragaranției de restituire a avansului și contragaranției de bună execuție pe care le putea pretinde TG și, prin intermediul acesteia, Sahara Bank, decât cu condiția ca HIB să nu mai facă obiectul unor astfel de măsuri înainte de scadența acestor două contragaranții. SH se angaja să plătească într-un cont de depozit cheltuielile încă neplătite la acea dată și cheltuielile ulterioare, deblocarea sumei astfel plătite urmând să se efectueze în conformitate cu condițiile prevăzute într-un contract de depozit încheiat între părți și o bancă depozitară (denumit în continuare „contractul de depozit”).
- 27 Tot la 20 decembrie 2012, SH, TG și această bancă depozitară au încheiat contractul de depozit, în temeiul căruia sumele legate de contragaranțiile acordate de SH în favoarea TG erau depuse și păstrate, împreună cu dobânzile pe care le produceau.
- 28 Părțile la contractul de depozit au prevăzut că sumele depuse urmau să fie plătite SH în cazul în care numele HIB nu va fi fost eliminat de pe lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011 înaintea datelor de scadență a contragaranțiilor emise de SH. Alternativ, ele au prevăzut că, în cazul în care numele HIB urma să fie eliminat de pe lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011 înaintea acestor date, sumele depuse urmau să revină TG.
- 29 După 20 decembrie 2012, SH a plătit în contul de depozit menționat cheltuielile datorate TG în temeiul contragaranțiilor emise de aceasta.
- 30 Contragaranția de restituire a avansului emisă de SH a ajuns la scadență la 14 septembrie 2013 fără ca numele HIB să fi fost retras de pe lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011.

- 31 În urma modificării efectuate prin Regulamentul nr. 45/2014, intrat în vigoare la 22 ianuarie 2014, articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 204/2011 interzice să se dea curs unei cereri legate de un contract sau de o tranzacție a cărei executare a fost afectată de măsurile impuse în temeiul acestui regulament, prezentate, printre altele, de orice persoană, entitate sau organism libian.
- 32 Prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 74/2014 al Consiliului din 28 ianuarie 2014 privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 (JO 2014, L 26, p. 1), numele HIB a fost eliminat de pe lista care figurează în anexa III la acest din urmă regulament, cu efect de la 29 ianuarie 2014.
- 33 La 31 ianuarie 2014, SH a solicitat băncii depozitare să libereze în favoarea sa sumele depuse, pentru motivul că contragaranția de restituire a avansului emisă de ea ajunsese la scadență în perioada în care numele HIB era inclus în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011. TG a refuzat să efectueze declarația necesară pentru liberarea depozitului, prevăzută de contractul de depozit, pentru motivul că condițiile unei asemenea liberări nu erau îndeplinite.
- 34 În consecință, SH a sesizat instanța de prim grad, solicitând liberarea depozitului în cauză. În ceea ce o privește, TG a formulat o cerere reconvențională, solicitând plata sumei de 2 072 321,18 euro, reprezentând cheltuieli pe care ea considera că îi sunt datorate în cadrul executării contractelor încheiate cu SH și cheltuielile de contragaranție plătite de ea către Sahara Bank.
- 35 Instanța de prim grad a admis cererea formulată de SH, însă a obligat-o pe aceasta din urmă să plătească TG suma de 1 352 713,04 euro. Astfel, ea a considerat că cheltuielile datorate în temeiul contractelor de contragaranție încheiate între SH și TG nu intrau sub incidența Regulamentului nr. 204/2011, întrucât era vorba despre contravaloarea unui serviciu furnizat de o persoană juridică maghiară. În schimb, a apreciat că cheltuielile de garanție plătite de TG către Sahara Bank intrau sub incidența Regulamentului nr. 204/2011 și că, în consecință, TG nu putea solicita ca SH să i le ramburseze.
- 36 Instanța de apel a reformat hotărârea pronunțată în primă instanță și a respins în totalitate cererea reconvențională, întemeindu-se pe faptul că părțile la litigiu modificaseră, prin contractul de depozit, clauzele contractelor de contragaranție în ceea ce privește dreptul de a percepe cheltuielile aferente acestora și scadența acestui drept. Rezulta de aici că, întrucât numele HIB nu fusese eliminat de pe lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011 înainte de scadența contragaranțiilor, TG nu avea dreptul la plata diferitor cheltuieli. Această instanță a adăugat că, chiar în lipsa unei modificări a contractelor, TG nu ar fi avut dreptul la această plată pentru motivul că măsurile restrictive impuse de reglementarea Uniunii aveau un caracter obligatoriu, TG neputând furniza garanții unei entități care este vizată de aceste măsuri și care nu poate, prin urmare, să aibă dreptul la acoperirea cheltuielilor legate de o astfel de garanție. Cheltuielile de garanție plătite de TG către Sahara Bank ar fi servit în mod indirect la executarea unei obligații în beneficiul HIB, care intra în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 204/2011.
- 37 TG a formulat recurs la Kúria (Curtea Supremă) împotriva deciziei de respingere a cererii sale reconvenționale. Ea susține că instanța de apel a interpretat în mod eronat articolele 5 și 12 din Regulamentul nr. 204/2011, pentru motivul că domeniul de aplicare al acestui articol 5 nu acoperă decât entitățile care figurează pe lista de sancțiuni, în care numele Sahara Bank nu mai era inclus, și că, în perioada relevantă, articolul 12 menționat nu viza decât autoritățile libiene. TG arată că cheltuielile de garanție care îi revin, precum și cele plătite către Sahara Bank sunt cheltuieli bancare, că ele nu constituie o garanție și că plata lor nu servește intereselor HIB.
- 38 Atât SH, cât și UF, intervenientă în litigiul principal în susținerea SH, solicită instanței de trimitere să confirme hotărârea din apel, întrucât, în opinia lor, ceea ce este important este ca, dintre operatorii din lanțul de contracte semnate între părți, numele doar al unuia dintre ei, în speță cel al HIB, să fie inclus în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011.

- 39 Instanța de trimitere face distincție între garanție, constituită pentru a garanta executarea unei obligații, și cheltuielile de garanție, care reprezintă contravaloarea serviciului care constă în obligația de garantare. În opinia sa, liberarea garanției bancare în beneficiul HIB, dacă ar fi avut loc, ar fi constituit o plată interzisă prin Regulamentul nr. 204/2011.
- 40 Ea constată că cererea reconvențională formulată de TG cuprinde două părți, una constând în solicitarea rambursării cheltuielilor de garanție pe care ea le-a plătit către Sahara Bank, iar cealaltă referindu-se la cheltuielile pe care ea avea dreptul să le solicite de la SH în temeiul contractelor de contragaranție încheiate între ele.
- 41 Instanța de trimitere consideră că, pentru a răspunde la această cerere, trebuie să se stabilească dacă plata cheltuielilor de garanție poate fi considerată o plată indirectă de fonduri care are, indiferent sub ce formă, legătură cu garanția bancară. În plus, ar trebui să se stabilească dacă, solicitând această plată, TG poate fi considerată o persoană care acționează în numele unei persoane, al unei entități sau al unui organism supus măsurilor restrictive prevăzute de Regulamentul nr. 204/2011. Instanța de trimitere ridică de asemenea problema eventualei aplicări a articolului 9 din acest regulament, care prevede excepții de la măsurile de înghețare a fondurilor și a resurselor economice.
- 42 Ea constată că ar trebui să se pronunțe în temeiul dreptului național dacă cererea de plată a diferitor cheltuieli de garanție formulată de TG nu ar intra, în tot sau în parte, sub incidența Regulamentului nr. 204/2011. Dacă plata acestor cheltuieli ar trebui să fie calificată drept plată indirectă, în sensul acestui regulament, fără ca norma de excepție prevăzută la articolul 9 să se poată aplica, ar trebui atunci să respingă cererea reconvențională.
- 43 Instanța de trimitere arată că diferitele contracte în discuție sunt strâns legate între ele, întrucât au fost încheiate exclusiv în scopul de a constitui o garanție bancară în favoarea HIB, și că nu se poate considera că ele dau naștere unor obligații autonome, independente unele de altele.
- 44 Ea subliniază că, dacă plata cheltuielilor de garanție intră în domeniul de aplicare al unui regulament de instituire a unor măsuri restrictive, va trebui să se determine care regulament este aplicabil, și anume Regulamentul nr. 204/2011, care era în vigoare la data expirării contragaranțiilor, sau Regulamentul 2016/44, care a intrat în vigoare în timp ce litigiul era deja pendinte în fața instanțelor maghiare, iar decontul acestor cheltuieli nu fusese definitiv efectuat.
- 45 În aceste condiții, Kúria (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Următoarele obligații de plată a cheltuielilor de garantare rezultate din anumite contracte de contragaranție încheiate în cadrul unui lanț de contracte pentru emiterea unei garanții bancare în favoarea [HIB] sunt incluse în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 204/2011 sau, după caz, al Regulamentului 2016/44:
- a) dacă, în temeiul unui contract de contragaranție, o bancă stabilită pe teritoriul Uniunii Europene are obligația de a plăti cheltuieli unei bănci libiene incluse în lista [...] prevăzută în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011;
 - b) dacă, în temeiul unui contract de contragaranție, o bancă stabilită pe teritoriul Uniunii [...] are obligația de a plăti cheltuieli unei bănci libiene care nu este inclusă în lista [...] prevăzută în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011, cu toate că garanția bancară este emisă în favoarea HIB, care este inclus în lista respectivă;
 - c) dacă, în perioada ulterioară modificării Regulamentului nr. 204/2011 prin Regulamentul nr. 45/2014, cel dintâi regulament interzice plățile directe sau indirecte către orice entitate libiană;
 - d) dacă obligația de plată a cheltuielilor de garantare rezultă dintr-un contract de contragaranție încheiat în contextul relației dintre două bănci stabilite pe teritoriul Uniunii [...], în cadrul unui lanț de contracte, pentru emiterea unei garanții bancare în favoarea HIB;

- e) dacă cheltuielile de garantare sunt plătite după expirarea perioadei de garantare, în cadrul unei proceduri judiciare, ulterior intrării în vigoare a Regulamentului 2016/44?
- 2) În cazul în care obligația de plată a cheltuielilor de garantare, menționată la [literale a) și b) ale primei întrebări], este inclusă în domeniul de aplicare al [Regulamentului nr. 204/2011], trebuie să se considere că cheltuielile respective, plătite unei bănci libiene – care de asemenea a fost inclusă pentru o perioadă în lista [...] prevăzută în anexa III – pentru emiterea unei garanții de restituire a avansului și a unei garanții de bună execuție în favoarea HIB, constituie fonduri utilizate în mod direct sau indirect în favoarea persoanelor juridice, a entităților sau a organismelor incluse în listele din anexa III la Regulamentul nr. 204/2011?
- 3) Articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 204/2011, în perioada ulterioară modificării acestuia prin Regulamentul nr. 45/2014 [prima întrebare litera c)], trebuie interpretat în sensul că trebuie să se considere că cheltuielile și costurile solicitate de o bancă libiană, care au fost plătite de o bancă stabilită pe teritoriul Uniunii [...] în temeiul unui contract de contragaranție, constituie în mod direct sau indirect cereri de plată în temeiul unei garanții?
- 4) O bancă stabilită pe teritoriul Uniunii [...], care, în temeiul unui contract de contragaranție încheiat în cadrul unui lanț de contracte pentru emiterea unei garanții bancare în favoarea HIB, este obligată să plătească cheltuieli de garantare unei entități libiene [prima întrebare litera d)], trebuie considerată persoană sau entitate în sensul articolului 12 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 204/2011, în versiunea modificată prin Regulamentul nr. 45/2014 – o persoană sau o entitate care acționează prin intermediul sau în numele sau în favoarea uneia dintre persoanele, entitățile sau organismele menționate la litera (a) sau la litera (b) ale articolului 12 alineatul (1) [litera (c)]? Cheltuielile de garantare solicitate de banca respectivă unei alte bănci stabilite pe teritoriul Uniunii [...] trebuie considerate ca reprezentând în mod direct sau indirect cereri de plată în temeiul unei garanții?
- 5) Excepțiile prevăzute la articolul 9 din Regulamentul nr. 204/2011 se referă la orice tip de plată?
- 6) În cazul în care cheltuielile de garantare sunt plătite după intrarea în vigoare a Regulamentului [2016/44], prin care a fost abrogat Regulamentul nr. 204/2011, dar care conține în esență dispoziții identice [prima întrebare litera e)], Regulamentul 2016/44 este aplicabil pentru soluționarea litigiului dintre părți și articolul 17 alineatul (1) litera (b) din acesta trebuie interpretat în sensul că trebuie să se considere că cheltuielile și costurile solicitate de o bancă libiană și plătite în temeiul unui contract de contragaranție de o bancă stabilită pe teritoriul Uniunii [...] reprezintă în mod direct sau indirect cereri de plată în temeiul unei garanții? O bancă stabilită pe teritoriul Uniunii [...], care, în temeiul unui contract de contragaranție încheiat în cadrul unui lanț de contracte pentru emiterea unei garanții bancare în favoarea HIB, este obligată să plătească cheltuieli de garantare unei entități libiene, trebuie considerată persoană sau entitate în sensul articolului 17 alineatul (1) litera (c) din acest regulament – o persoană sau o entitate care acționează prin intermediul sau în numele sau în favoarea uneia dintre persoanele, entitățile sau organismele menționate la litera (a) sau la litera (b) ale articolului 17 alineatul (1)? Cheltuielile de garantare solicitate de banca respectivă unei alte bănci stabilite pe teritoriul Uniunii [...] trebuie considerate ca reprezentând în mod direct sau indirect cereri de plată în temeiul unei garanții?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

- 46 Potrivit instanței de trimitere, soluționarea litigiului principal depinde în special de aspectul dacă Regulamentul nr. 204/2011 se aplică cheltuielilor datorate în temeiul unor contracte emise în vederea contragarantării unui contract de garanție bancară al cărui beneficiar a făcut obiectul unor măsuri restrictive în temeiul regulamentului menționat.
- 47 Or, întrucât diferitele întrebări preliminare se suprapun pe mai multe planuri, ele trebuie să fie regrupate și reformulate, pentru a se oferi instanței de trimitere răspunsurile cele mai precise cu putință.
- 48 Prin urmare, trebuie să se considere că instanța de trimitere solicită în esență lămuriri cu privire la aplicarea într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în primul rând, a articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011, care interzice punerea de fonduri sau de resurse economice, direct sau indirect, la dispoziția persoanelor ale căror nume sunt incluse în lista care figurează în anexa III la acest regulament, în al doilea rând, a articolului 12 din regulamentul menționat, care interzice să se dea curs oricărei cereri în legătură cu orice contract sau tranzacție a cărei executare a fost afectată de măsurile impuse de același regulament, în al treilea rând, a articolului 9 din Regulamentul nr. 204/2011, care prevede excepții de la articolul 5 alineatul (2), și, în al patrulea rând, a articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul 2016/44, care a înlocuit articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011.

Cu privire la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011

- 49 Instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că se aplică într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragaranție trebuie să fie plătite, în primul rând, de o bancă din Uniune unei bănci libiene al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament, în al doilea rând, de o bancă din Uniune unei bănci libiene al cărei nume nu mai este inclus în această listă, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe lista menționată, și, în al treilea rând, de o bancă din Uniune unei alte bănci din Uniune.
- 50 În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011, se interzice punerea la dispoziția persoanelor fizice sau juridice, a entităților sau a organismelor incluse pe listele din anexele II și III, direct sau indirect, precum și utilizarea în beneficiul acestora, a oricăror fonduri sau resurse economice.
- 51 Trebuie arătat că interdicția punerii la dispoziție de fonduri sau de resurse economice unei persoane incluse într-o listă de persoane vizate de măsuri restrictive, prevăzută de dispoziția menționată, este formulată într-un mod deosebit de larg, fapt atestat de folosirea termenilor „direct sau indirect”, și, prin urmare, include orice act a cărui îndeplinire este necesară, potrivit dreptului național aplicabil, pentru a permite acelei persoane să obțină în mod efectiv puterea de a dispune pe deplin de fondurile sau de resursele economice respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 octombrie 2007, Möllendorf și Möllendorf-Niehuus, C-117/06, EU:C:2007:596, punctele 50 și 51, Hotărârea din 29 iunie 2010, E și F, C-550/09, EU:C:2010:382, punctele 66 și 74, precum și Hotărârea din 21 decembrie 2011, Afrasiabi și alții, C-72/11, EU:C:2011:874, punctele 39 și 40).

- 52 Această formulare largă și neechivocă se aplică astfel oricărei puneri la dispoziție a unei resurse economice și, în consecință, și unui act care provine din executarea unui contract sinalagmatic și care a fost consimțit în schimbul plății unei contraprestații economice (Hotărârea din 11 octombrie 2007, Möllendorf și Möllendorf -Niehuus, C-117/06, EU:C:2007:596, punctul 56).
- 53 Pe de altă parte, decurge din jurisprudența Curții că noțiunea „fonduri și resurse economice” are de asemenea un sens larg, care acoperă activele de orice natură, indiferent de modul în care au fost dobândite (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iunie 2010, E și F, C-550/09, EU:C:2010:382, punctul 69).
- 54 În primul rând, instanța de trimitere are în vedere ipoteza potrivit căreia o bancă din Uniune ar trebui să plătească unei bănci libiene al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011 cheltuieli datorate în temeiul unui contract de contragaranție.
- 55 Deși litigiul principal privește plata unor cheltuieli datorate în temeiul unui contract de contragaranție încheiat între două bănci europene, ipoteza avută în vedere la punctul anterior ar putea totuși avea influență asupra soluționării acestui litigiu, întrucât nu este exclus ca plata cheltuielilor de contragarantare, solicitată de TG, să se refere și la cheltuielile de garantare efectuate de Sahara Bank pentru perioada în care numele acesteia a fost inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament.
- 56 În speță, banca libiană în discuție în litigiul principal, și anume Sahara Bank, a fost inclusă în lista menționată de la 22 martie la 2 septembrie 2011, astfel încât numai regulamentul amintit este relevant în această privință.
- 57 Or, simplul fapt că sumele de bani trebuie să fie plătite unei asemenea bănci, indiferent cu ce titlu, face ca această tranzacție să intre în domeniul de aplicare al articolului 5 alineatul (2) din același regulament, întrucât, în sensul acestei dispoziții, o astfel de tranzacție constă în a pune în mod direct fonduri la dispoziția unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011.
- 58 În plus, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 34 din concluzii, împrejurarea că aceste plăți se înscriu în cadrul unei tranzacții caracterizate printr-un echilibru economic între prestație și contravaloarea acesteia și constituie acte de executare a unui contract încheiat înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 204/2011 nu permite în sine excluderea lor din domeniul de aplicare al acestui regulament și al interdicțiilor prevăzute de acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 octombrie 2007, Möllendorf și Möllendorf-Niehuus, C-117/06, EU:C:2007:596, punctele 49 și 62).
- 59 În al doilea rând, instanța de trimitere ridică problema privind posibila aplicare a Regulamentului nr. 204/2011 unor plăți referitoare la cheltuieli datorate în temeiul unui contract de contragaranție, efectuate de o bancă din Uniune unei bănci libiene, după ce numele acesteia din urmă a fost eliminat de pe lista care figurează în anexa III la acest regulament.
- 60 Astfel de plăți nu pot constitui o punere directă la dispoziție de fonduri în sensul articolului 5 alineatul (2) din regulamentul menționat, având în vedere că numele beneficiarului acestor fonduri nu este inclus în lista care figurează în anexa III amintită, nici, de altfel, în lista care figurează în anexa II la același regulament, de asemenea vizată de interdicția prevăzută la această dispoziție.
- 61 Cu toate acestea, plățile menționate ar putea constitui o punere indirectă la dispoziție de fonduri în beneficiul unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011, cum este HIB în speță, beneficiar al garanțiilor bancare care se află la originea contractelor de contragaranție în discuție în litigiul principal, al cărui nume a fost inclus în această listă de la 11 martie 2011 până la 29 ianuarie 2014, și anume, printre altele, după eliminarea numelui Sahara Bank de pe lista respectivă.

- 62 Pentru a se putea considera însă că fondurile sunt puse în mod indirect la dispoziția unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament, este necesar ca ele să poată fi plătite mai departe acestei persoane sau ca aceasta din urmă să dețină puterea de a dispune de aceste fonduri, având în vedere, în special, existența unor legături juridice sau financiare între beneficiarul fondurilor și o astfel de persoană.
- 63 În speță, cheltuielile datorate Sahara Bank de TG reprezintă contravaloarea garanțiilor bancare emise în favoarea HIB, într-un context în care acestea ar fi trebuit să fie suportate de o bancă maghiară, și anume de SH. Din cauza naturii lor, aceste cheltuieli nu sunt deci destinate să fie plătite mai departe către HIB. În plus, nu reiese nicidecum din elementele din dosarul transmis Curții că HIB ar fi legat de Sahara Bank prin legături precum cele descrise la punctul anterior. Totuși, va reveni instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă aceasta este situația.
- 64 În sfârșit, plata de către o bancă din Uniune a unor cheltuieli datorate unei bănci libiene în temeiul unui contract de contragaranție nu poate fi considerată, în sensul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011, ca fiind utilizată în beneficiul unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament decât dacă, în temeiul contractului de garanție bancară și al contractelor de contragaranție, această plată permitea, în mod direct sau indirect, beneficiarului garanției bancare, inclus în una dintre aceste liste, să obțină executarea acestei garanții.
- 65 Aceasta ar fi, de exemplu, situația în ipoteza în care dreptul beneficiarului garanției bancare de a solicita executarea acesteia ar depinde în tot sau în parte de plata cheltuielilor datorate în temeiul unuia dintre contractele de contragaranție. În această măsură, plățile efectuate în contul acestor cheltuieli ar putea fi privite ca fiind utilizate în beneficiul unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la regulamentul menționat.
- 66 Cu toate acestea, va reveni instanței de trimitere sarcina de a efectua verificările necesare de natură să excludă ca plățile efectuate de o bancă din Uniune, și anume de TG, unei bănci libiene, în speță Sahara Bank, referitoare la cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragaranție, să fie, având în vedere elementele de răspuns formulate la punctele 64 și 65 din prezenta hotărâre, utilizate în beneficiul HIB.
- 67 În al treilea rând, plățile efectuate de o bancă din Uniune altei bănci din Uniune privind cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragaranție, din care o parte constă în rambursarea cheltuielilor plătite de aceasta din urmă unei bănci libiene în cadrul unui alt contract de contragaranție, nu pot, în principiu, să intre în domeniul de aplicare al articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 ca fonduri puse în mod direct la dispoziția unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament.
- 68 În ceea ce privește punerea indirectă la dispoziție de fonduri unei astfel de persoane sau utilizarea de către aceasta a unor asemenea fonduri, își găsesc aplicare considerațiile prezentate la punctele 61-66 din prezenta hotărâre.
- 69 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că:
- se aplică într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragaranție trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei bănci libiene al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament, și
 - nu se aplică, în principiu, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragaranție trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei bănci libiene al cărei nume nu mai este inclus în lista care figurează în anexa III la regulamentul menționat sau de o bancă din Uniune unei alte bănci din Uniune, atunci când

garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe această listă, în afară de cazul în care o astfel de plată conduce, din cauza unor legături juridice sau financiare existente între banca beneficiară a acestei plăți și entitatea care figurează pe lista menționată, la o punere indirectă la dispoziție a cheltuielilor în cauză în beneficiul acestei entități.

Cu privire la articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011

- 70 Instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011, atât în versiunea sa inițială, cât și în cea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014, trebuie interpretat în sensul că se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragaranție trebuie să fie plătite, în primul rând, de o bancă din Uniune unei bănci libiene incluse în lista care figurează în anexa III la acest regulament, în al doilea rând, de o bancă din Uniune unei bănci libiene care nu figurează pe această listă, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe lista menționată, și, în al treilea rând, de o bancă din Uniune unei alte bănci din Uniune.
- 71 În esență, articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011, atât în versiunea inițială, cât și în cea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014, interzice să se dea curs oricărei cereri care are legătură cu orice contract sau tranzacție afectată de măsurile impuse în temeiul acestui regulament.
- 72 Trebuie subliniat că mecanismul de interdicție prevăzut la articolul 12 menționat se bazează pe trei elemente.
- 73 *Primo*, executarea unui contract sau a unei tranzacții trebuie să fi fost afectată, direct sau indirect, în tot sau în parte, de măsurile impuse de Regulamentul nr. 204/2011. Astfel, un contract sau o tranzacție trebuie să fi făcut obiectul unor măsuri restrictive în temeiul acestui regulament pentru ca articolul 12 din acesta să se poată aplica.
- 74 *Secundo*, articolul 12 din regulamentul menționat interzice să se dea curs oricărei cereri care are legătură cu un astfel de contract sau cu o astfel de tranzacție, de exemplu o cerere de despăgubiri, o cerere de compensare sau o cerere în temeiul unei garanții. Datorită caracterului său general și naturii exemplificative a listei de cereri pe care le menționează, introdusă prin termenul „inclusiv”, acest articol 12 cuprinde orice tip de cerere legată de un contract sau de o tranzacție.
- 75 *Tertio*, cererile cărora le este interzis să li se dea curs trebuie prezentate, potrivit versiunii inițiale a articolului 12 din Regulamentul nr. 204/2011, de guvernul libian sau de orice persoană ori entitate care prezintă o cerere prin intermediul sau în beneficiul acestuia, iar potrivit versiunii rezultate din Regulamentul nr. 45/2014, printre altele, de orice persoană, entitate sau organism libian neenumerată în anexa II sau în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011.
- 76 În acest context, trebuie să se constate că plata unor cheltuieli datorate în temeiul unor contracte de contragaranție de un prim contragarant garantului sau de un al doilea contragarant primului contragarant nu poate, în principiu, să fie exclusă din domeniul de aplicare al articolului 12 din Regulamentul nr. 204/2011.
- 77 Astfel, pe de o parte, executarea unui contract de contragaranție poate fi afectată de măsurile impuse prin acest regulament, dacă beneficiarul acestei contragaranții constată că numele său este inclus în lista care figurează în anexa III la regulamentul menționat, precum, în speță, Sahara Bank pentru perioada cuprinsă între 22 martie și 2 septembrie 2011, sau dacă beneficiarul garanției, ea însăși contragarantată, constată că numele său este inclus în această listă, precum, în speță, HIB pentru perioada cuprinsă între 11 martie 2011 și 29 ianuarie 2014.

- 78 Pe de altă parte, o cerere de plată a unor cheltuieli datorate în temeiul unui contract de contragaranție constituie o cerere „în legătură cu orice contract”, în sensul articolului 12 din Regulamentul nr. 204/2011, atât în versiunea sa inițială, cât și în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014.
- 79 Cu toate acestea, pentru ca o astfel de cerere să fie interzisă de articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011, ea trebuie să provină în mod necesar de la una dintre persoanele enumerate la acest articol.
- 80 În măsura în care privește cheltuielile datorate în temeiul unui contract prin care o bancă din Uniune contragarantează o bancă libiană, o cerere de plată intră în domeniul de aplicare al articolului 12 din acest regulament, în versiunea sa inițială, cu condiția ca banca libiană să poată fi considerată o entitate care acționează în beneficiul guvernului libian, singura categorie menționată la acest articol din care o astfel de bancă poate, în speță, să facă parte.
- 81 În această privință, va reveni instanței de trimitere sarcina să efectueze verificările necesare pentru a determina dacă este posibil să se considere că Sahara Bank a acționat în beneficiul guvernului libian.
- 82 În ceea ce privește articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 204/2011, rezultat din Regulamentul nr. 45/2014, aceasta și-ar găsi aplicare într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, întrucât banca libiană contragarantată de banca din Uniune este într-adevăr o persoană, o entitate sau un alt organism libian neenumerat în anexa II sau în anexa III la acest regulament, menționate de această dispoziție.
- 83 Cu toate acestea, este necesar să se arate că reiese din elementele din dosarul prezentat Curții că ultimele plăți efectuate de TG către Sahara Bank în temeiul contractului de contragaranție încheiat de aceasta au avut loc la 16 iulie 2013, astfel încât aprecierea aspectului dacă articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011 se aplică acestor plăți va trebui efectuată în raport cu versiunea inițială a acestui articol.
- 84 În măsura în care cererea de plată privește cheltuielile datorate în temeiul unui contract prin care o bancă din Uniune contragarantează o altă bancă din Uniune, nu se poate, în schimb, să se considere că această din urmă bancă, având în vedere modul de redactare a articolului 12 din acest regulament, în versiunea sa inițială, poate să fie privită ca acționând în beneficiul guvernului libian. Astfel, ea primește aceste cheltuieli în temeiul clauzelor unui contract al cărui obiect este numai acela de a contragaranta o garanție bancară acordată unei bănci libiene.
- 85 Aplicarea articolului 12 din regulamentul menționat, în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014, nu este posibilă decât dacă banca din Uniune care solicită plata cheltuielilor datorate în temeiul unui contract de contragaranție unei alte bănci din Uniune este o persoană vizată la articolul 12 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 204/2011, care se referă la o persoană, la o entitate sau la un organism care acționează în numele uneia dintre persoanele, entitățile sau organismele menționate la același alineat litera (a) sau (b). Prin urmare, este necesar ca această bancă din Uniune să acționeze fie în numele unei persoane al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament, precum HIB în cauza în discuție în litigiul principal, fie în numele unei persoane, al unei entități sau al unui organism libian, fie în numele guvernului libian.
- 86 Or, într-un lanț contractual constituit dintr-o garanție bancară și două contragaranții, în principiu, nu se poate considera că, atunci când o bancă din Uniune percepe cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragaranție încheiat cu o altă bancă din Uniune, ea acționează în numele garantului sau al beneficiarului garanției bancare. Astfel, un contract de contragaranție precum cel în discuție în litigiul principal este un contract încheiat între un ordonator și un contragarant prin care acesta se angajează în mod unilateral și irevocabil la plata unei anumite sume unui beneficiar, la prima cerere a acestuia din urmă, fără ca raportul juridic care stă la baza acestui contract să fie examinat. Plata cheltuielilor datorate în temeiul unui contract de contragaranție de către ordonator contragarantului

are astfel ca unic obiect remunerarea acestuia din urmă pentru prestația pe care a furnizat-o ordonatorului prin emiterea contragarantiei. Prin primirea acestei plăți, contragarantul nu poate, așadar, să fie considerat ca acționând în numele garantului sau al beneficiarului garanției bancare astfel contragarantate.

- 87 În consecință, articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că:
- în versiunea sa inițială, se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragarantie trebuie plătite de o bancă din Uniune unei bănci libiene incluse în lista care figurează în anexa III la acest regulament, precum și de o bancă din Uniune unei bănci libiene care nu figurează pe această listă, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe lista menționată, cu condiția ca banca libiană să fie considerată o entitate care acționează în beneficiul guvernului libian, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere;
 - în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014, nu se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragarantie trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei bănci libiene incluse în lista care figurează în anexa III la acest regulament, precum și de o bancă din Uniune unei bănci libiene care nu figurează pe această listă, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe lista menționată, în măsura în care aceste cheltuieli au fost plătite înainte de intrarea în vigoare a regulamentului menționat, și
 - atât în versiunea inițială, cât și în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014, nu se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragarantie trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei alte bănci din Uniune.

Cu privire la articolul 9 din Regulamentul nr. 204/2011

- 88 Instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 9 din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că se poate aplica plăților unor cheltuieli precum cele datorate în temeiul diferitor contracte în discuție în litigiul principal.
- 89 Potrivit acestui articol 9, articolul 5 alineatul (2) din același regulament nu se aplică sumelor suplimentare vărsate în conturile înghețate reprezentând plățile datorate în baza unor contracte, acorduri sau obligații care au fost încheiate sau care au survenit înainte de data la care persoana fizică sau juridică, entitatea sau organismul menționate la articolul 5 au fost identificate de Comitetul de sancțiuni, de Consiliul de Securitate sau de Consiliu, cu condiția însă ca aceste plăți să fie înghețate în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din regulamentul menționat.
- 90 Astfel, dispozițiile articolului 9 din Regulamentul nr. 204/2011 vizează exclusiv plățile efectuate unor persoane ale căror nume sunt incluse în lista care figurează în anexa II la acest regulament sau în cea care figurează în anexa III la acesta.
- 91 În speță, beneficiarul garanției bancare, și anume HIB, nu a primit nicio plată în temeiul contractului de garanție bancară de care beneficiază de la includerea numelui său în lista care figurează în anexa III la Regulamentul nr. 204/2011. În plus, banca garantă, în speță Sahara Bank, nu a fost plătită din cheltuielile sale de constituire a acestei garanții de către banca contragarantă, și anume TG, decât pe parcursul perioadei în care numele său nu era inclus în lista care figurează în această anexă.
- 92 În astfel de împrejurări, articolul 9 din acest regulament nu poate, așadar, să își găsească aplicare.

93 Prin urmare, articolul 9 din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că nu se poate aplica plăților unor cheltuieli precum cele datorate în temeiul diferitor contracte în discuție în litigiul principal.

Cu privire la articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul 2016/44

94 Instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul 2016/44 trebuie să fie interpretat în sensul că se aplică într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care decontul definitiv al cheltuielilor de contragarantare datorate de o bancă din Uniune unei alte bănci din Uniune intervine după intrarea în vigoare a acestui regulament.

95 În conformitate cu articolul 26, Regulamentul 2016/44 a intrat în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, și anume la 20 ianuarie 2016.

96 Trebuie arătat că dispozițiile articolului 17 alineatul (1) din acest regulament corespund în esență celor ale articolului 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 204/2011, în versiunea sa rezultată din Regulamentul nr. 45/2014.

97 În speță, toate plățile efectuate de TG în beneficiul Sahara Bank au avut loc sub imperiul Regulamentului nr. 204/2011 și nu li se pot aplica dispozițiile Regulamentului 2016/44.

98 În schimb, plățile referitoare la cheltuielile datorate în temeiul contractului de contragarantă încheiat de SH și de TG intră sub incidența acestui Regulament 2016/44, în măsura în care decontul final și plata subsecventă a acestor cheltuieli nu avuseseră încă loc la data intrării în vigoare a regulamentului menționat.

99 Prin urmare, articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul 2016/44 trebuie interpretat în sensul că se aplică cheltuielilor de contragarantare datorate de o bancă din Uniune altei bănci din Uniune într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care decontul definitiv intervine după intrarea în vigoare a acestui regulament.

Cu privire la cheltuielile de judecată

100 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

1) Articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 204/2011 al Consiliului din 2 martie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia trebuie interpretat în sensul că:

- se aplică într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragarantă trebuie să fie plătite de o bancă din Uniunea Europeană unei bănci libiene al cărei nume este inclus în lista care figurează în anexa III la acest regulament, și
- nu se aplică, în principiu, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care cheltuielile datorate în temeiul unui contract de contragarantă trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei bănci libiene al cărei nume nu mai este inclus în lista care figurează în anexa III la regulamentul menționat sau de o bancă din Uniune unei alte

bănci din Uniune, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe această listă, în afară de cazul în care o astfel de plată conduce, din cauza unor legături juridice sau financiare existente între banca beneficiară a acestei plăți și entitatea care figurează pe lista menționată, la o punere indirectă la dispoziție a cheltuielilor în cauză în beneficiul acestei entități.

2) Articolul 12 din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că:

- în versiunea sa inițială, se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragaranție trebuie plătite de o bancă din Uniunea Europeană unei bănci libiene incluse în lista care figurează în anexa III la acest regulament, precum și de o bancă din Uniune unei bănci libiene care nu figurează pe această listă, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe lista menționată, cu condiția ca banca libiană să fie considerată o entitate care acționează în beneficiul guvernului libian, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere;
- în versiunea rezultată din Regulamentul (UE) nr. 45/2014 al Consiliului din 20 ianuarie 2014, nu se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragaranție trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei bănci libiene incluse în lista care figurează în anexa III la acest regulament, precum și de o bancă din Uniune unei bănci libiene care nu figurează pe această listă, atunci când garanția bancară acordată de banca libiană beneficiază unei entități care figurează pe lista menționată, în măsura în care aceste cheltuieli au fost plătite înainte de intrarea în vigoare a regulamentului menționat, și
- atât în versiunea inițială, cât și în versiunea rezultată din Regulamentul nr. 45/2014, nu se aplică atunci când cheltuielile datorate în temeiul unor contracte de contragaranție trebuie să fie plătite de o bancă din Uniune unei alte bănci din Uniune.

3) Articolul 9 din Regulamentul nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că nu se poate aplica plăților unor cheltuieli precum cele datorate în temeiul diferitor contracte în discuție în litigiul principal.

4) Articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2016/44 al Consiliului din 18 ianuarie 2016 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 204/2011 trebuie interpretat în sensul că se aplică cheltuielilor de contragarantare datorate de o bancă din Uniunea Europeană altei bănci din Uniune într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care decontul definitiv intervine după intrarea în vigoare a acestui regulament.

Semnături